

Az alábbi szöveg állatorvosi ló: a fordítás minden hibáját mutatja. Több mint nyolcvan műfordítás jellemző félrefordításaiból állítottuk össze. A szórakoztatás mellett az is a szándékunk, hogy a hibákból mindenki tanulhasson. Néhány nyilvánvaló hibát jelöltünk, hogy mindenki láthassa, milyen típusú félrefordítással állunk szemben.

A leggyakoribb tévedések:

- félreolvasás;
- hasonló szóalakok összekeverése;
- a fordító emlékezetből adja meg valamelyik szó jelentését;
- a kikeresett szónak nem a szövegbe illő jelentését választja;
- a több szóból álló kifejezésnek csak egy elemét veszi figyelembe;
- félreérthető megfogalmazás;
- a részletben két nőnemű szereplő van (nagymama és unokája), el kell különíteni, mikor van szó a nagymamáról, mikor az unokáról;
- stilisztikai hiba (itt egy 1920-as évekbeli szöveget olvashatunk, egy árván maradt ötéves kislány száll hajóra a nagymamájával).

Nem tudtuk jelölni azokat a mondatokat, ahol a fordító valamilyen szerinte logikus összefüggés alapján teljesen átalakította a szöveget.

A titokzatos út és a szendvicsek

Az első éves¹ tekerte, rángatta Fenella pólóját², aki nagymamája mögött ment. Megkönnyebbülésére a nagymama nem volt messze. Berakta a két kolbászt³ a poggyászába, és leült rájuk, összekulcsolta a kezét, és a fejét egy picit arrébb rakta. Ez célzás volt, hogy fényes arcába nézzen. Fenella látta, hogy a nagyfi ajkai mozognak, és találgatott, hogy imádkozik-e. De az öreg hölgy felvilágosította, hogy nem imádkozik, csak majdnem. Szétnyitotta kezét, sóhajtott, majd ismét összecuska, előre hajolt, majd utoljára vett magának egy alkoholmentes turmixot.⁴

„És most, kölyök,⁵” mondta csomót kötve a motorháztető-madzagra, „szerintem ne engedjünk belátást a kabinunkba! Zárj be engem, és a lélek nem hagy faképnél.”

„Oké,⁶ nagyfi.”

„És óvatosan az esernyőkkel, nincs sok sikerük a kezdő vasúton. Én láttam egy gyönyörű esernyőt félig eltörve, mint ahogy az én utam végét ér.”

„Oké, nagymama!”

Sötét emberek lebzseltek a síneken.⁷ A lelkes furulyázás közben az orruk kitisztult, szebbnek tűnt a szempillájuk. Fenella hirtelen felcsillant. Az égen a kis figura kezében a rövid kabátját tartotta, állt csillagként⁸ a tengernél. A hajó összetört,⁹ mert kicsi volt, és a csillagok is össze voltak törve.

A gondnok fehéreműben¹⁰ épp a fedélzetet mosta, és kezdett sápadni a teknővel a kezében, a világító ajtó lépésről lépésre haladt, és leszedte azokat. Hullám csapott a fedélzetre. Óvatosan átléptek a rezesbanda felett a tompa radírba,¹¹ és akkor oly meredek lett a repülés,¹² hogy a nagymama mindkét lábát megütötte a lépcsőfokban, Fenella megragadta a nyirkos rézvonatot,¹³ és elfelejtett mindent az esernyőről. A fenekén¹⁴ megállt a nagymama, Fenella jobban mondván félt, és elment könyörögni megint. De ennyi volt, nem kapott több fülkejegyet.

A négyajtós autónál¹⁵ voltak. Vakítóan fényes volt és bűdös: festékszag, vagdalt hús és radír bűzlött. Fenella kérte a nagymamáját, hogy menjenek tovább, de az öreg nő nem volt feldobva. Egy óriási szendvicset kívántak a szeméi. Felment¹⁶ hozzájuk, és egy ínycsiklandót megérintett ujjaival.

„Mennyibe kerül ez a szendvics?” kérdezte.

„Kettőbe!” mondta a bunkó őr, belevágva a kést és a villát.

Nagymama tud kemény is lenni.

„Két cent¹⁷ összesen?” kérdezte.

„Legyen” mondta az őr, és megsimogatta a kis állatkáját.¹⁸

A nagymama csodálkozó fejet vágott.¹⁹ Majd odasúgta Fenellának oktatóan:

„Mi a fene?”²⁰

- ¹*freshening* 'frissítő' és *freshman* 'első éves, gólya' összekeverése
- ²*shirt* 'ing, póló' és *skirt* 'szoknya' összekeverése
- ³*sauages of luggage* – metaforikus kifejezés, 'hurka formájúra összecsavart poggyász'
- ⁴*shake* főnévként 'rázás, rázkódás', a megoldásba belezavart többedik jelentése 'rázással készült ital'
- ⁵*child* – stílustervezés, egy kislányt általában nem nevez kölyöknek a nagymama
- ⁶*yes*– stílustervezés, az 'oké' lazább stílust feltételez (Hasonlóan problémás a többek által fordított „igenis”, a nagymama és unokája között nincs katonás hangvétel.)
- ⁷*avoyage* szó hajóutat jelent, így a síneknek, vonatoknak nincs helye a fordításban
- ⁸*staring out* – helyesírási szabályszerűséget nem vettek észre (*stare* 'bámul' + *ing* = *staring*; *star* 'csillag' + *ing* = *starring* 'csillogva')
- ⁹*rock'ring*, leng, himbálózik'
- ¹⁰*linen* 'vászon' jelentés helyett a 'fehérenemű' jelentést választotta a fordító
- ¹¹*rubber* 'gumi' jelentés helyett a 'radírgumi' jelentést választotta a fordító
- ¹²*flight of stairs* 'lépcső' helyett csak a kifejezés elejét fordította le a versenyző
- ¹³*rail* 'korlát' jelentés helyett a 'sín' jelentést választotta a fordító (ld. 7. jegyzet)
- ¹⁴a fordítás félreérthető: a nagymama fenékre esett, pedig a szöveg szerint a lépcső aljára érve állt meg
- ¹⁵*saloon* 'szalon' jelentés helyett a 'négyajtós autó' jelentést választotta a fordító
- ¹⁶*goup* 'felmegy' és *go upto* 'odamegy' összekeverése
- ¹⁷*penny* (angol) helyett *cent* (amerikai)
- ¹⁸*companion* 'társ'
- ¹⁹stílustervezés – a „valamilyen fejet vág” korunk kifejezése, nem illik egy száz évvel korábbi szövegbe
- ²⁰stílustervezés – a régi vágású nagymama nem mond ilyet